

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4CdoGp/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 6909214772
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6909214772.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ K. Y., bývajúceho v P. Y. J., F. XXX/XX, 2/ N. N., bývajúcej v P. Y. J., J. XX/XX, 3/ A. Y., bývajúcej v P. Y. J., J. XXX/XX, 4/ K. Y., bývajúceho v P. Y. J.W., F. XXX/XX, všetci zastúpení JUDr. Vierou Žembovou, advokátkou so sídlom v Brezne, ČSA 5, proti žalovaným 1/ Slovenskej republike, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, 2/ Rímskokatolíckej cirkvi, farnosť Jesenské, so sídlom v Jesenskom, Pekárenská 226, zastúpenej JUDr. Pavlom Halajom, advokátom so sídlom v Revúcej, Námestie slobody 2, 3/ N. E., neznámej vlastníčke, 4/ R. J., neznámemu vlastníkovi, obaja zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 8 C 157/2009, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota z 23. októbra 2018 sp. zn. 8 Co 157/2009, takto

rozhodol:

Najvyšší súd uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 23. októbra 2018 sp. zn. 8 Co 157/2009-452 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 23. októbra 2018 sp. zn. 8 Co 157/2009-452 vstup intervenienta K. K. na strane žalovanej 2/ neprípustil. V odôvodnení uviedol, že k vstupu intervenienta do konania dochádza samotným doručením písomného podania intervenienta a teda o samotnom vstupe súd nerozhoduje. O prípustnosti vstupu intervenienta rozhoduje len na návrh na vyslovenie neprípustnosti vstupu intervenienta do konania, pričom takýto návrh predstavuje v tomto konaní podanie žalobcov 1/ až 4/. Dospel k záveru, že vzťah nájomcu intervenienta K. K.) voči žalovanej 2/ ako prenajímateľke spornej nehnuteľnosti neodôvodňuje účasť K. K. ako intervenienta v tomto sporovom konaní, nakoľko v predmetnom konaní nie je daný záujem intervenienta na výsledku sporu.

2. Na podnet K. K. podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) v zmysle § 458 Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „C.s.p.“) dovolanie generálneho prokurátora (ďalej aj len „dovolanie GP“), v ktorom uviedol, že uznesením odvolacieho súdu bolo porušené právo K. K. na spravodlivý súdny proces. Uviedol, že K. K. oznámil súdu vstup intervenienta podaním z 2.

októbra 2018, pričom návrhom z 12. októbra 2018 požiadali žalobcovia, aby súd rozhodol o neprípustnosti vstupu intervenienta. Súd rozhodol o návrhu žalobcov bez toho, aby návrh doručil intervenientovi a tento nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalobcov, pričom súd sa stotožnil s dôvodmi žalobcov uvedenými v návrhu a rozhodol v neprospech intervenienta (jeho účasť v spore ukončil). S odôvodnením, že právna úprava dovolania GP je nová, považoval generálny prokurátor za potrebné bližšie zdôvodniť prípustnosť dovolania GP v predmetnej veci a to otázku subsidiarity a proporcionality. K otázke subsidiarity generálny prokurátor uviedol, že dovolanie generálneho prokurátora podľa Civilného sporového poriadku je subsidiárnym mimoriadnym opravným prostriedkom. Je prípustné iba za predpokladu, že strana nemôže dosiahnuť ochranu práv inými právnymi prostriedkami, najmä inými prípustnými opravnými prostriedkami a intervenient nemá k dispozícii iný prostriedok nápravy, keď odvolanie proti uzneseniu podľa § 83 C.s.p. nie je prípustné a v čase podania dovolania GP už podnecovateľ nedisponuje žiadnym iným prostriedkom nápravy. V časti dovolania GP, ktorá sa týka princípu proporcionality, generálny prokurátor uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) „pripúšťa zásah do konečného súdneho rozhodnutia ako výnimku zo zásady právnej istoty a zo zásady res iudicata, ak je takýto zásah odôvodnený potrebou nápravy fundamentálnej chyby súdneho rozhodnutia. Inými slovami, zásah (teda zrušenie alebo zmena konečného súdneho rozhodnutia) musí byť legálny (spôsobom ustanoveným zákonom), musí byť legitímny (legitimita je daná potrebou nápravy fundamentálnej chyby) a musí byť proporcionálny. Proporcionálnosť musí existovať medzi záujmom na nezmeniteľnosti konečného súdneho rozhodnutia (na jednej strane) a legitímnym cieľom zásahu (na strane druhej)“. Vádu, ku ktorej v danom prípade došlo, označil generálny prokurátor za fundamentálnu, lebo „intervenientovi bolo doručené rozhodnutie vydané v jeho neprospech (ukončujúce jeho účasť v konaní) bez toho, aby vedel, že návrh na vydanie takéhoto rozhodnutia bol podaný“. Možno preto konštatovať, že potreba nápravy fundamentálnej vady prevyšuje nad záujmom zachovania nezmeniteľnosti súdneho rozhodnutia a nad princípom právnej istoty. Z týchto dôvodov generálny prokurátor navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu popreli správnosť argumentácie generálneho prokurátora o tom, že v konaní došlo k ním namietanej vade zmätočnosti. Poukázali na to, že žalovaná 2/ je zastúpená advokátom, ktorý má zabezpečiť plnú a účinnú obranu strane sporu, ktorú zastupuje. Podľa ich presvedčenia nemožno hovoriť, že nepripustenie intervenienta do konania prevyšuje potrebu zrušiť predmetné rozhodnutie nad záujmom zachovania nezmeniteľnosti a princípom právnej istoty. Žalobcovia preto žiadali nedôvodné dovolanie GP zamietnuť.

4. Žalovaní 1/, 3/ a 4/ vo vyjadrení k dovolaniu GP uviedli, že sa stotožňujú s právnymi závermi v dovolaní generálneho prokurátora.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie GP podal oprávnený subjekt v zákonom stanovenej lehote (§ 461 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 464 C.s.p. v spojení s § 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie GP je dôvodné a uznesenie okresného súdu je potrebné zrušiť.

6. Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je prípustné dovolanie generálneho prokurátora, ak to vyžaduje ochrana práv a túto ochranu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 458 ods. 1 C.s.p.).

7. Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné iba za predpokladu, že právoplatné rozhodnutie súdu porušuje právo na spravodlivý proces alebo trpí vadami, ktoré majú za následok závažné porušenie práva spočívajúce v právnych záveroch, ktoré sú svojvoľné alebo neudržateľné a ak potreba zrušiť rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 458 ods. 2 C.s.p.).

8. Dovolanie GP je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý bol do právnej úpravy civilného konania zaradený s účinnosťou od 1. júla 2016. Predchádzajúca právna úprava tento opravný prostriedok

nepoznala. Normatívne nastavenie dovolania GP je oproti právnej úprave mimoriadneho dovolania úplne odlišné, a to jednak z dôvodu judikatúry najvyššieho súdu a ústavného súdu, jednak z dôvodu novej právnej úpravy dovolania v C.s.p. Dovolanie GP nemožno stotožňovať s mimoriadnym dovolaním. Ide o dva samostatné mimoriadne opravné prostriedky, pričom každý z nich individuálne plnil (plní) účel vyjadrený právnou úpravou v čase jej účinnosti. „Zatiaľ čo mimoriadne dovolanie z dôvodu relatívne úzkej prípustnosti dovolania podľa §§ 236-239 O.s.p. bolo skoro univerzálnym mimoriadnym opravným prostriedkom, čím jednoznačne stratilo svoj punc 'mimoriadnosti', dovolanie generálneho prokurátora je postavené na dvoch zásadách, a to subsidiarity k iným prostriedkom nápravy a prísnej proporcionality medzi potrebou zrušiť rozhodnutie súdu s princípom právnej istoty“ [pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 458 (ďalej len „Komentár“)].

9. Najvyšší súd už pri svojom rozhodovaní poukázal na znaky odlišujúce mimoriadne dovolanie a dovolania GP, a to v súvislosti s úpravou lehoty na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku (pozri 3 CdoGp 1/2016); stotožnil sa s názorom prezentovaným aj v odbornej právnickej literatúre, v zmysle ktorého „aj keď je medzi mimoriadnym dovolaním a dovolaním generálneho prokurátora nesporná historicko-právna nadväznosť, ide o dva samostatné mimoriadne opravné prostriedky s odlišným účelom i normatívnym vymedzením (Komentár, str. 1481).

10. Mimoriadne dovolanie (ako inštitút právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016) a dovolanie GP (ako inštitút súčasnej právnej úpravy) majú však aj niektoré spoločné znaky, ktoré aj po zmene právnej úpravy zostali zachované. Jedným z nich je, že oprávnenie podať tento mimoriadny opravný prostriedok má (mal) subjekt odlišný od účastníka konania. Ďalším významným spoločným znakom, na ktorý poukazuje aj generálny prokurátor, je to, že ide (išlo) o subsidiárny mimoriadny opravný prostriedok prípustný iba za predpokladu, že strana (predtým účastník konania) nemá (nemala) možnosť dosiahnuť ochranu práv inými právnymi prostriedkami. Dovolací súd pripomína v ďalších bodoch tohto uznesenia niektoré závery súdov, ku ktorým dospeli (síce) vo väzbe na subsidiaritu mimoriadneho dovolania, sú ale - práve z hľadiska tohto spoločného znaku - aktuálne aj vo vzťahu k právnej úprave prípustnosti dovolania GP.

11. ESĽP vo svojich rozsudkoch vychádza zo záverov Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátskej komisie), ktorá v správe o nezávislosti súdneho systému ako reakciu na právomoc prokuratúry v post-sovietskych štátoch podať mimoriadny opravný prostriedok akcentuje zásadu, že súdne rozhodnutie by nemalo podliehať žiadnej revízii mimo odvolacieho konania, najmä nie prostredníctvom protestu prokurátora alebo iného štátneho orgánu (štátneho úradníka) a zároveň mimo odvolacieho konania po právoplatnosti. Ako uviedol Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), „z početnej judikatúry ESĽP možno vyvodiť kritický postoj ESĽP k mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré závisia od úvahy príslušného orgánu verejnej moci, či dôjde k podaniu takéhoto mimoriadneho opravného prostriedku alebo nie a následne k vyneseniu rozhodnutia, ktorým sa zruší právoplatné konečné rozhodnutie“ [pozri rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 357/2013, I. ÚS 216/2016, I. ÚS 277/2016 (poznámka: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „ÚS“, ide o odkaz na rozhodnutie ústavného súdu príslušnej spisovej značky)]. V náleze zo 14. februára 2017 sp. zn. II. ÚS 793/2016, ústavný súd uviedol, že „signály o medzinárodnoprávnej zodpovednosti za systémový problém v civilnom práve majú byť vyvážené Národnou radou Slovenskej republiky, exekutívou a v tomto špecifickom prípade aj generálnym prokurátorom v koncepcii (ne)podávania mimoriadneho dovolania“. I keď judikatúra ESĽP v prípade zásadnej (fundamentálnej) vady konania alebo závažnému excesu pripúšťa zásah do právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho súdu, zotrváva zároveň na tom, že subjekt, ktorý je takouto vadou alebo excesom negatívne dotknutý, je povinný vyčerpať všetky dostupné procesné prostriedky nápravy (Van Oosterwijk proti Belgicku).

12. Rovnako ústavný súd vo viacerých rozhodnutiach o sťažnostiach proti rozhodnutiam všeobecných súdov vydaným do 30. júna 2016 vyjadril záver, podľa ktorého ochrana poskytovaná mimoriadnym opravným prostriedkom subjektu odlišného od účastníka konania je prípustná len subsidiárne, t. j. len

vtedy, ak osoba, ktorá sa domáha podania takéhoto mimoriadneho opravného prostriedku, „neúspešne využila všetky zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov (najmä podaním niektorého z opravných prostriedkov vrátane mimoriadnych opravných prostriedkov) alebo takéto právne prostriedky nemala k dispozícii, prípadne boli tu objektívne prekážky, ktoré jej znemožnili ich využitie“ (III. ÚS 331/2006). Na povinnosť dotknutej osoby vyčerpať všetky dostupné prostriedky ochrany práv poukázal ústavný súd aj v ďalších prípadoch (viď napríklad IV. ÚS 265/2014 a IV. ÚS 129/2013). Rozhodovanie ústavného súdu vo vzťahu k mimoriadnemu opravnému prostriedku subjektu odlišného od účastníka konania bolo zjednotené stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 3/2015 v znení: „Rešpektujúc princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, zohľadňujúc princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako i výnimočnosť mimoriadneho dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku podávaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky je jeho prípustnosť v civilnom konaní akceptovateľná za podmienky vyčerpania všetkých zákonom dovolených riadnych, ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré mal účastník konania k dispozícii a ktoré mohol účinne využiť na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov”.

13. Z obdobných názorov vychádzal aj najvyšší súd pri prijímaní stanoviska R 94/2015, právna veta ktorého znie: „Procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potenciálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť nevyužil, mimoriadne dovolanie treba odmietnuť”.

14. V danom prípade dovolací súd rozhoduje už za účinnosti novej právnej úpravy. Zastáva názor, že pokiaľ vyššie uvedené náhlady ESLP, ústavného súdu i samotného najvyššieho súdu na mimoriadny opravný prostriedok podaný tým, kto nebol účastníkom civilného konania, zodpovedali predchádzajúcemu „ultraaktívnemu“ procesnému kódexu (porovnaj II. ÚS 793/2016 a II. ÚS 454/2016), o to viac sú namieste za účinnosti nového civilného sporového predpisu, ktorý už takým nie je. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je žiadny dôvod, aby sa predmetné právne závery týkajúce sa zásady subsidiarity, ku ktorým do 30. júna 2016 dospela judikatúra súdov (ESLP, ústavného a najvyššieho súdu) vo vzťahu k mimoriadnemu dovolaniu (§ 243e až § 243j O.s.p.), neuplatňovali po tomto dni vo vzťahu k dovolaniu GP (§ 458 až § 465 C.s.p.).

15. Aj za účinnosti novej právnej úpravy civilného sporového konania sa bezpochyby uplatňuje zásada, že právo patrí bdelym („vigilantibus iura scripta sunt”), ktorá zdôrazňuje procesnú povinnosť strany sporu vyvinúť vlastnú aktivitu a iniciatívu tak, aby sama svojimi procesnými úkonmi riadne, včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou sledovala ochranu svojich subjektívnych práv. Tejto zásade rozhodne nezodpovedá postup strany sporu, ktorá mala v určitom prípade možnosť napadnúť rozhodnutie súdu dovolaním, túto možnosť ale nevyužila, i keď ním mohla dosiahnuť zrušenie (zmenu) rozhodnutia. Pokiaľ strana sporu túto možnosť nevyužila (to znamená nerealizovala svoje procesné dispozičné oprávnenie), nemôže byť právna istota druhej strany sporu, ktorá sa spolieha na záväzné a nezmeniteľné rozhodnutie súdu, narušená dovolaním GP. V prípade, že strana sporu zostane v naznačenom smere pasívna, je (neskoršia) aktivita subjektu odlišného od strany sporu vyúsťajúca do podania mimoriadneho opravného prostriedku neprípustná a nemôže mať procesné dôsledky umožňujúce uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

16. Komentujúc ustanovenia novej právnej úpravy účinnnej od 1. júla 2016 dospela aj odborná právnická literatúra k záveru, podľa ktorého „povinnosť strany vyčerpať, na účely posúdenia prípustnosti dovolania generálneho prokurátora, najskôr všetky dostupné riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sú jej k dispozícii, resp. iné prostriedky nápravy, nie je bez právneho významu. Takto nastavený režim má predovšetkým zabezpečiť, že prostredníctvom dovolania generálneho prokurátora nebudú obchádzané iné opravné prostriedky. Inak povedané, nezrušiteľnosť právoplatných a záväzných súdnych rozhodnutí v prípade pasivity strany sporu nemá byť narušovaná jej dodatočnou procesnou aktivitou prejavenu v iniciácii podania dovolania generálneho prokurátora“ (Komentár, str. 1485).

17. I keď je od 1. júla 2016 účinný nový civilný kódex, ktorý neprevzal inštitút mimoriadneho dovolania a nahradil ho novým inštitútom - dovolaním GP, najvyšší súd nevidí žiadny dôvod pre odklon od podstaty záverov vyjadrených pred uvedeným dňom ústavným súdom v stanovisku pléna PLZ. ÚS 3/2015 a najvyšším súdom v stanovisku R 94/2015. Podstata záverov vyjadrených v týchto stanoviskách zostala zachovaná aj po uvedenom dni. Vychádzala totiž z už spomenutej judikatúry EŠLP, ktorá 1. júnom 2016 nestratila svoje opodstatnenie.

18. S prihliadnutým na doterajšiu judikatúru EŠLP zastáva dovolací súd názor, podľa ktorého ustanovenie § 458 ods. 1 C.s.p. pripúšťa interpretáciu, v zmysle ktorej by generálny prokurátor (ak dospeje k záveru o existencii fundamentálnej procesnej vady) bol oprávnený podať dovolanie GP vtedy, keď strana sporu nemohla predtým sama svojou procesnou aktivitou - v tomto prípade podaním odvolania - dosiahnuť nápravu procesnej vady alebo nesprávnosti a domôcť sa ochrany svojich práv. Dovolací súd poukazuje na vyššie citovaný nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 331/2006, kde ústavný súd vyjadril záver, podľa ktorého ochrana poskytovaná mimoriadnym opravným prostriedkom subjektu odlišného od účastníka konania je prípustná vtedy, ak osoba, ktorá sa domáha podania takéhoto mimoriadneho opravného prostriedku, nemala k dispozícii zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov (najmä podaním niektorého z opravných prostriedkov vrátane mimoriadnych opravných prostriedkov). V predmetnom prípade intervenient nemal možnosť podať odvolanie voči uzneseniu okresného súdu o nepripustení jeho vstupu do konania námietok a tak nemohol využiť opravné prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov.

19. Dovolací súd považuje dovolanie GP za procesne prípustné a tak pristúpil k skúmaniu, či generálnym prokurátorom napadnuté právoplatné rozhodnutie súdu porušuje právo na spravodlivý proces alebo trpí vadami, ktoré majú za následok závažné porušenie práva, prípadne či potreba zrušiť napadnuté rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty.

20. V prejednávanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že K. K. 2. októbra 2018 (č. l. 417) oznámil súdu vstup do konania ako intervenient na strane žalovanej 2/. K vstupu intervenienta do konania sa vyjadrili žalobcovia 1/ až 4/ listom z 10. októbra 2018 (č. l. 441), a navrhli, aby súd vstup K. K. do konania nepripustil. Svoj návrh odôvodnili tým, že K. K. síce preukázal, že má uzatvorenú nájomnú zmluvu so žalovanou 2/, avšak ako nájomca žiadnym spôsobom nemôže ovplyvniť konanie, v ktorom sa rozhoduje o spornom vlastníckom práve k nehnuteľnostiam. Súd prvej inštancie predmetný návrh intervenientovi nedoručil na vyjadrenie a uznesením z 23. októbra 2018 vstup intervenienta K. K. na strane žalovanej 2/ nepripustil.

21. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

22. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k oznámeniu intervenienta sa písomne vyjadrili žalobcovia a navrhli vstup intervenienta do konania nepripustiť,

intervenient však ale nemal možnosť dozvedieť sa o tomto návrhu a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd mu tento návrh žalobcov nedoručil.

23. Generálny prokurátor namietal, že intervenient sa o návrhu žalobcov o jeho nepripustení do konania nedozvedel, pretože mu návrh nebol predložený na vyjadrenie.

24. Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že právo intervenienta na doručenie procesných podaní ostatných strán sporu treba považovať za súčasť práva na spravodlivý proces. Nedoručenie návrhu strany sporu na nepripustenie intervenienta vytvára stav nerovnosti strán pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, ako súčastí práva na spravodlivý proces [mutatis mutandis I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06; rovnako tak rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Trančíková proti Slovenskej republike z 13. januára 2015 (sťažnosť č. 17127/12)].

25. Postup súdu prvej inštancie po podaní návrhu o prípustnosti intervencie zákon výslovne neustanovuje. Zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to z článku 6 a z článku 9, vyplýva procedurálna rovnosť, teda tzv. rovnosť zbraní spočívajúca v rovnakej miere možnosti oboch strán v kontradiktórnom spore uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany a rovnako tak právo oboznámiť sa, okrem iného s návrhmi svojho procesného protažku a vyjadriť k nim svoje stanovisko. Z uvedeného tak vyplýva, že sudca (poverený vyšší súdny úradník, ktorý rozhodnutie vydal) musí doručiť návrh strany sporu na vyjadrenie intervenientovi a v súlade s článkom 10 C.s.p. určiť lehotu na vyjadrenie sa k návrhu (Komentár str.276).

26. V zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd jednou zo všeobecných záruk spravodlivého pojednania vecí pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Tento princíp je jeden zo znakov širšieho konceptu spravodlivého súdneho konania a vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť jej protistrane. Súd prvej inštancie teda tým, že nedoručil návrh žalobcov na nepripustenie vstupu do konania intervenienta intervenientovi, porušil právo na spravodlivý súdny proces.

27. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd zrušil uznesenie okresného súdu podľa ustanovení § 464 C.s.p. a § 449 ods. 1 C.s.p.

28. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 464 C.s.p v spojení s § 453 ods. 3 C.s.p).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.